

#

12 Schuljahre durchlaufen (Pl.) |

ukończyć 12 klas

A

A/S (Aktieselskab) | *duń. gosp.*

spółka akcyjna

abbrechen | porzucać, przerywać**abfragen** | odpytywać**abhalten** | przeprowadzać**ablegen** | wypływać**ablehnen** | odmawiać**ablesen** | odczytać**abmachen** | uzgadniać**abschließen** ['ap,ʃli:sɪŋ] | ukończyć**abschrecken** ['ap,ʃʁɛkŋ] | odstraszać**ähnlich** | podobnie**allerdings** | jednak**Alles deutet aber darauf hin, dass ...** |

Wszystko wskazuje jednak na to, że ...

als jmd. gelten | uchodzić za kogoś**als Zimmermann tätig****sein** | pracować jako cieśla**Also, ganz mit der Ruh.** | *pot.* Tak

więc spokojna głowa.

am längeren Hebel sitzen | *pot.* mieć

silniejszą pozycję od przeciwnika

an deiner Stelle | na twoim miejscu**an etw. angepasst** | dopasowany

do czegoś

an etw. erinnern | przypominać

o czymś

an etw. leiden | cierpieć na coś**an etw. teilnehmen** | brać udział

w czymś

an jds. Seite sein | towarzyszyć

komuś, być u czyjegoś boku

andererseits | z drugiej strony**ändern** ['ɛndɛn] | zmienić**anerkennen** | uznawać, szanować**anfangs** | początkowo**angeben** | podawać**angefangen** | rozpoczęty**angehend** | przyszły**angesehen** | uznany**anhalten** | zatrzymywać się**annehmen** ['an,ne:mən] | przyjmować**ansonsten** | poza tym**antreten** | przystępować**Arbeiterkinder (Pl.)** | dzieci

robotników

auf der Vorder- und Rückseite | na

przedniej i tylnej stronie

auf die Barrikaden gehen | *pot.*

protestować

auf die Straße gehen | *pot.* urządzić

demonstrację

auf eigene Faust | na własną rękę**auf einmal** | nagle**auf etw. aufmerksam****machen** | zwracać na coś uwagę**auf etw. ausgerichtet sein** | być

nastawionym na coś

auf etw. hinweisen | wskazywać

na coś

auf etw. Rücksicht nehmen | mieć

wzgląd na coś

auf etw. stoßen | natknąć się na coś**auf etw. verweisen** [fɛg'vaɪzŋ] |

wskazywać na coś

auf etw. verzichten | rezygnować

z czegoś

auf etw. warten | czekać na coś**auf etw. zurückzuführen sein** | brać

swój początek w czymś

auf Gegenwind stoßen | *pot.*

natknąć się na sprzeciw

auf jdn zukommen | przypadać

na kogoś

auf jdn. zurückzuführen sein

| wywodzić się od kogoś

auf taube Ohren stoßen | *pot.* nie

zostać wysłuchanym, trafiać

w próżnię

aufgrund | ze względu na**aufnehmen** | przyjmować**aufregend** | ekscytujący**aufspüren** | wysledzić, wytropić**auftreten** | występować

aus diesem Grund | z tego powodu

aus eigener Erfahrung | z własnego doświadczenia

aus einem bürgerlichen Haushalt

stammen | pochodzić

z mieszczańskiego domu

ausbauen | rozbudować

ausbleiben | nie nastąpić,

nie pojawić się

ausdrücken ['aʊs,dʁʏkŋ] | wyrażać

ausfindig machen | odnaleźć

ausgerichtet | ukierunkowany

ausgerüstet sein | być

wyposażonym

ausgewogen | wyważony

ausgezeichnet | wyśmienicie,

wybornie

ausgleichen | zrównoważyć

außerdem ['aʊsede:m] | poza tym

äußerst | nad wyraz

aussuchen | wybrać

B

baden | kąpać się

bald darauf | niedługo po tym

bearbeitet | opracowany

bedroht [bə'dʁo:t] | zagrożony

beeindruckend | imponujący

befürchten | obawiać się

begangen | obchodzony

begründet | założony

behandeln | opracowywać,

przerabiać, omawiać

behaupten | twierdzić

beherrschen [bə'hɛʁʃŋ] | opanować

beherzt | odważny, zdecydowany

beispielhaft | przykładowy

bekannt | znany

beladen | naładowany

beliebt | popularny, lubiany

bequem [bə'kve:m] | wygodnie

Berufspläne (Pl.) | plany zawodowe

berufstätig | pracujący, aktywny

zawodowo

berühren | poruszać

beschäftigt | zajęty

bescheiden | skromny

besiedeln | zasiedlać

bestätigen [bə'ʃte:tɪŋ] | potwierdzać

bestimmt | określony, konkretny

bestreiten | negować

betagt | leciwy, w podeszłym wieku

Betonenswert ist, dass ... | Warto

podkreślić, że ...

betrachten | postrzegać

betragen | wynosić

betrieblich | zakładowy, firmowy

beweisen | udowodnić

bewilligen | zaakceptować, dopuścić

bewusst | świadomie

bezeichnen | określać

beziehungsweise | lub też, albo

bis heute bestehend | istniejący

do dziś

bis ins kleinste Detail |

do najmniejszego szczegółu

bleiben | pozostać

bloßes Verstandeswissen aufnehmen |

nabywać wiedzę opartą wyłącznie

na rozumie

briefen | streszczać

Buchstabe für Buchstabe | litera

po literze

bundesweit | w całych Niemczech

bunt | kolorowy

C

ca. (circa) | ok. (około)

D

damalig | tamtejszy

Damit ist es aber nicht getan. |

Na tym jednak nie koniec.

danach | potem, następnie

darstellen ['da:ʁʃtɛlən] | przedstawiać

darüber hinaus | ponadto

dauerhaft | długotrwały

dauern | trwać, zajmować

dazwischen [da'ʦvɪʃŋ] | pomiędzy

decken | pokrywać

dem „Berliner Verein deutscher

Lehrerinnen und Erzieherinnen“

beitreten | *hist.* wstąpić

do Berlińskiego Związku Niemieckich

Nauczycielek i Wychowawczyń

dem äußeren Anschein zum

Trotz | wbrew pozorom

dem äußeren Anschein zum

Trotz | *idiom.* wbrew pozorom

den letzten Platz belegen | zająć

ostatnie miejsce

den Weg bahnen | *pot.* utorować

drogę

derartig | tego typu

derzeit | obecnie

des weiteren | poza tym

deutlich | wyraźnie

deutschlandweit | w całych

Niemczech

Du bist mir einer! | *pot.* Co z ciebie

za gość!

Du bist, was du isst. | *pot.* Jesteś

tym, co jesz.

Du hast sicherlich Recht. |

Z pewnością masz rację.

durch etw. gekennzeichnet sein |

charakteryzować się czymś

durchführen | przeprowadzać

durchmachen | przechodzić

durchschnittlich | przeciętny

NEUTRUM

das „geistige Ödland“ | *pot.*

intelektualne pustkowie

das Abitur | matura

das Ausmaß ['aʊ̯smaːs] | wymiar

das Bemühen | staranie się

das Beraterkonsortium, -en |

konsorcjum konsultacyjne

das Bildungsparadies | *pot.*

edukacyjny raj

das Bildungswesen | szkolnictwo

das Bio-Siegel | eko-znak jakości

das Boot | łódź

das Bord | pokład

das Bundesland, -länder | kraj

związkowy

das Bundesverwaltungsgericht |

Niemiecki Federalny Sąd

Administracyjny

das Ding, -e | rzecz

das Durchhaltevermögen |

wytrwałość

das Eigentum | własność

das Engagement | zaangażowanie

das Erdgas | gaz ziemny

das Erdöl | ropa naftowa

das Ereignis | wydarzenie

das Fach, Fächer | przedmiot szkolny

das Fachgebiet | dziedzina

das Fahrzeug, -e | pojazd

das Fest | święto

das Festland, -länder | ląd

das Gebiet, -e | dziedzina, obszar

das Gedächtnis | pamięć

das Gefühl [gə'fʏ:l] | poczucie

das Gehirn | mózg

das Gehirn auf Touren bringen | *pot.*

pobudzać pracę mózgu

das Gericht, -e | potrawa, danie

das Gesetz, -e | *praw.* ustawa

das Grundschulkind | dziecko

uczęszczające do szkoły

podstawowej

das Gründungsjahr, -e | rok

założenia

das Gymnasium | liceum

das Herz-Kreislauf-System | *med.*

układ sercowo-naczyniowy

das Herzogtum | księstwo

das Herzstück ['hɛʁtsʃtʏk] | *pot.* serce

das Jahrzehnt, -e | dziesięciolecie

das Kreuzfahrtschiff | statek

wycieczkowy

das Küstenhochwasser | powódź

przybrzeżna

das Leben | życie

das Lebenswerk | dzieło życia

das Lernergebnis, -se | wynik

w nauce

das Lied, Lieder | piosenka

das Massenblatt | *pot.* masówka
(o czasopiśmie)

das Mitglied, -er | członek

das Mittel | środek, sposób

das Opfer, - | ofiara

das Ostern | *rel.* Wielkanoc

das Pariser Abkommen |

Porozumienie Paryskie

(międzynarodowa umowa zawarta w 2015 roku, mająca na celu ograniczenie średniego wzrostu temperatury na Ziemi oraz osiągnięcie neutralności węglowej)

das Pausenbrot | kanapki na drugie śniadanie, do szkoły

das Pfarrheim | plebania

das Phänomen | zjawisko, fenomen

das Praktikum | praktyka

das Preußische

Abgeordnetenhaus | *hist.* Pruska Izba Poselska

das Prinzip [pʁɪnˈtʃi:p] | zasada

das Rechnen | liczenie

das Reflexivpronomen,

-pronomina | *ling.* zaimek zwrotny

das Rekordhoch | rekordowa liczba

das reziproke Pronomen | *ling.*

zaimek wzajemny

das Sachgebiet, -e | dziedzina

das Schicksal | los

Das Schlimmste ist, dass ... |

Najgorsze jest to, że ...

das Schulwesen | szkolnictwo

das Schwänzen des

Unterrichts | wagarowanie, uciekanie

z lekcji

das Sicherheitsgefühl | poczucie

bezpieczeństwa

das Sitzenbleiben | *pot.* zimowanie

(powtarzanie tej samej klasy)

das Stück [ʃtʏk] | sztuka

das Studienfach, -fächer | fakultet

das Subjekt | *ling.* podmiot

das Thema lockerer angehen | *pot.*

potraktować temat bardziej na luzie,

z większym dystansem

das Tier, -e | zwierzę

das Treibhausgas, -e | gaz

cieplarniany

das Umfeld | otoczenie

das Vorbild | wzór

das weibliche Geschlecht | płeć żeńska

das Weltmeer, -e | ocean

das Werk, -e | dzieło

das Wesenhafte der Dinge | istota

rzeczy

das Wissen | wiedza

das Zeichen, - | znak

das Zeugnis, -se | świadectwo

(das) Botswana [bɔˈtʃvaːna] | *geogr.*

Botswana (państwo w południowej Afryce bez dostępu do morza)

(das) Niedersachsen ['niːdəzaksn̩] |

geogr. Dolna Saksonia

(das) Südschweden | *geogr.*

południowa część Szwecji

MASKULINUM

der Abendkurs, -e | kurs wieczorowy

der Abschluss | dyplom ukończenia szkoły

der Absenktunnel, - | tunel podwodny

der Allgemeine Deutsche

Frauenverband | Ogólnoniemiecki

Związek Kobiet

der Anfänger, - | osoba początkująca

der Anfängerkurs, -e | kurs

dla początkujących

der Anhänger, - | zwolennik

der Ansatz ['an,zatʃ] | teoria

der Ansprechpartner | osoba,

do której można zwrócić się

w konkretnej sprawie

der Arbeitslose, -n | osoba

bezrobotna

der Arbeitsplatz, -plätze

['aʁbaɪts,plats] | miejsce pracy

der Ast, Äste | gałąź

der Ausdruck | wyraz

der Ausgangspunkt, -punkte punkt wyjścia	der Eigengeschmack własny smak	der Flexitarismus fleksitarianizm (dieta polegająca na spożywaniu ograniczonej ilości posiłków mięsnych w ciągu tygodnia)
der Ausländer, - obcokrajowiec	der Einfluss, Einflüsse wpływ	der Forscher, - badacz
der Azubi, -s [aˈt͡suːbi] <i>pot.</i> praktykant	der Einsatz zaangażowanie	der Fortschritt [ˈfɔʁʃtʃʁɪt] postęp
der Bauernhof gospodarstwo rolne	der Eintopf, Eintöpfe danie jednogarnkowe	der Frühlingsanfang [ˈfʁyːlɪŋs,ʔanfaŋ] początek wiosny
der Bauherr, -en inwestor budowlany	der Eintrag wpis	der Gedanke myśl
der Befürworter, - zwolennik	der Eintrag, Einträge <i>praw.</i> zapis, wpis	der Gegenstand, Gegenstände przedmiot, rzecz
der Begriff, -e pojęcie	der Einwohner, - mieszkaniec	der Gegner, - przeciwnik
der Bekanntheitsgrad stopień popularności	der Eisberg, -e góra lodowa	der Geisteskranke, -n chory psychicznie
der Bereich, -e obszar, dziedzina	der Eisen- und Vitamin-B12-Bedarf <i>med.</i> zapotrzebowanie na żelazo i witaminę B12	der Gelehrte [gəˈleːɐ̯tə] uczony
der Beschluss zatwierdzenie	der Entwurf, -würfe projekt	der Gemüseladen warzywniak
der Besitzer [bəˈzɪt͡sɐ] właściciel	der Erfolg, -e sukces	der Gletscherschwund topnienie lodowców
der Besuch wizyta	der Ernährungstrend trend w odżywianiu się	der Grundtyp, -en podstawowy typ
der Beweis dowód	der Ersatz substytut	der Güterzug, -züge [ˈgyːtɐ,t͡suːk] pociąg towarowy
der Bluthochdruck <i>med.</i> nadciśnienie tętnicze	der Erste Weltkrieg <i>hist.</i> I wojna światowa	der Handwerker, - rzemieślnik
der Bund Deutscher Frauenvereine <i>hist.</i> Związek Niemieckich Stowarzyszeń Kobiet	der Erwachsene, -n osoba dorosła	der Hass nienawiść
der Choleriker, - [koˈleːʁɪkɐ] choleryk	der Erwerb nabycie	der Hauptunterricht główna lekcja
der Cholesterinhaushalt <i>med.</i> gospodarka lipidowa organizmu	der Fleisshesser, - człowiek jadający potrawy mięsne	der Hauptverursacher główny sprawca
der Diabetes <i>med.</i> cukrzyca	der Fleischkonsum konsumpcja mięsa	der Haushalt, -e gospodarstwo domowe
der Dickdarmkrebs <i>med.</i> rak jelita grubego	der Fleischliebhaber, - <i>pot.</i> amator mięsa	der Heranwachsende, -n osoba dorastająca
der Döner kebab	der Flexitariar, - osoba jedząca mięso niewiele razy w tygodniu	
der Dozent, -en wykładowca		
der Durchbruch przełom		
der Ehemann mąż		

der Hintergrund tło	der	der Schutzpatron [ˈʃʊtʃpaˌtʁoːn] <i>rel.</i>
der Hinweis, -e wskazówka	Naturschutzverbund towarzystwo	patron
der Inhalt, -e treść	ochrony przyrody	der Schwerpunkt, -e priorytet
der Jurist, -en prawnik	der Nebenjob praca dodatkowa	der Sieg zwycięstwo
der Kampf walka	der Nicht-Fleischesser, - człowiek	der Sitz [zits] siedziba
der Kasus, - <i>ling.</i> przypadek	niejadający potraw mięsnych	der Sitzstreik [zits ʃtʁaɪk] strajk
der Klimaforscher, - badacz klimatu	der NS-Hintergrund nazistowska	okupacyjny
der Klimaschutz [ˈkliːmaˌʃʊts]	przeszość	der Spaß [ʃpaːs] przyjemność
ochrona klimatu	der Numerus <i>ling.</i> liczba	der Spracherwerb przyswajanie
der Klimawandel zmiana klimatu	der Nutzen, - korzyść	języka
der Kohlebergbau górnictwo	der Ort, -e miejsce	der Sprössling, -e <i>pot.</i> pociecha
węglowe	der Ostsee-Tunnel tunel	der Staat [ʃta:t] państwo
der Kohlendioxid dwutlenek węgla	pod Beltem Fehmarn	der Stadtbezirk, -e dzielnica, rejon
der Kreistag rada, samorząd	der Ostseeraum <i>geogr.</i> region	der Startschuss [ˈʃtaʊtʃʊs] <i>pot.</i>
der Krieg wojna	Morza Bałtyckiego	sygnał startowy, początek
der Laut głoska	der Phlegmatiker, - [flɛˈgmaːtɪkɐ]	der steinige Weg <i>pot.</i> wyboista
der Lebensstil [ˈleːbŋsˌʃtiːl] styl życia	flegmatyk	droga
der Lehrling, -e uczeń, praktykant	der Plastikmüll odpady z plastiku	der Stoff, -e substancja
der Lehrplan program nauczania	der Preis cena	der Studiengang, -gänge kierunek
der Linkshänder, - mańkut	der Rechtshänder, - osoba	studiów
der Markt rynek	praworęczna	der Teilnehmer, - uczestnik
der Maskenbildner charakteryzator	der Reisanbau uprawa ryżu	der Teilzeit-Vegetarier, - <i>dosł.</i>
der Meeresspiegel poziom morza	der Samen, - nasiono	wegetarianin na pół etatu (żartobliwe
der Meilenstein kamień milowy	der Sanguiniker, -	określenie na osobę żyjącą według
der Melancholiker, -	[zangʊˈiːnɪkɐ] sangwinik	zasad fleksitarianizmu)
[melanˈkoːlɪkɐ] melancholik	der Schaden, - szkoda	der Tod śmierć
der Mensch człowiek	der Schlafmangel brak snu	der Umweltschutz
der Mittelweg rozwiązanie	der Schluss, Schlüsse [ʃlʊs] wniosek	[ˈʊmvɛltˌʃʊts] ochrona środowiska
kompromisowe	der Schulunterricht lekcje w szkole	der Unfall wypadek
		der Unmut złość, żal

der Unternehmensverbund |

stowarzyszenie przedsiębiorstw

der Unterricht | lekcja**der Unterrichtsstoff** | treść nauczania**der Ursprung** | źródło**der Verein, -e** | związek,

stowarzyszenie

der Verkehr [fɛʁˈkeːɐ̯] | ruch

(uliczny, powietrzny)

der Verkehrsanstieg | zwiększenie

ruchu drogowego

der Vertrag | umowa**der völlige Verzicht auf Fleisch** |

całkowita rezygnacja z mięsa

der Vorfahre, -n [ˈfoːɐ̯faːʁə] | przodek**der Vorstand** | zarząd**der Vorteil, -e** | zaleta**der Vortragsredner** | wykładowca,

prelegent

der Vorzug, Vorzüge | zaleta**der Wagen** | samochód**der Wandel** | zmiana**der Wechsel** | zmiana, przejście**der Weg, -e** | droga**der Wendepunkt** | punkt zwrotny**der Widerstand, -stände** | opór,

sprzeciw

der wirtschaftliche Aufschwung |

ożywienie gospodarcze, poprawa

sytuacji gospodarczej

der Wissenschaftler, - [ˈvɪswɪʃˌaftlɐ] |

naukowiec

der Wissensdurst | *pot.* pęd do wiedzy**der Zettel** [ˈt͡sɛtəl] | kartka**der Zugfahrgast, -gäste** | osoba

podróżująca pociągiem

der Zusammenhalt | więź,

zjednoczenie

der Zusammenhang, -hänge

[tsuˈzamənhaŋ] | związek

der Zuschuss, Zuschüsse [ˈt͡suːʃʊs] |

dotacja, wsparcie finansowe

der Zuwanderer, - | imigrant**FEMININUM****die „Gelbe Broschüre“** | „Żółta

Broszura” (publikacja Helene Lange

na temat edukacji dziewcząt

i nauczycieli)

die Abiturprüfung | egzamin maturalny**die Abschaffung des****Zensurensystems** | zniesienie

systemu oceniania

die Abwechslung | urozmaicenie**die allgemeine Bildung** | kształcenie

ogólne

die Ampel | światła, sygnalizacja

światłna

die Anthroposophie [antʁɔpɔzoˈfiː] |*filoz.* antropozofia (koncepcja

filozoficzno-psychologiczna oparta

na założeniu, że człowiek jest

mikrokosmosem i stanowi jedność

z Bogiem i światem)

die Antwort, -en | odpowiedź**die Anwendung** | zastosowanie**die Anzahl** [ˈant͡saːl] | liczba**die Art und Weise** | sposób**die Auferstehung** [ˈaʊfʔɛʁʃtɛːʊŋ] | *rel.*

zmartwychwstanie

die Aufgabe | zadanie**die Auflage** | nakład**die Auflistung** | zestawienie, lista**die Aufmerksamkeit** | uwaga**die Aufregung** | podniecenie,

niepokój

die Aufteilung | podział**die Ausbaustrecke, -n** | rozbudowa

trasy

die Ausbildung | nauka,

wykształcenie

die Ausbildungsstelle, -n | miejsce

praktycznej nauki zawodu

die Ausbreitung | rozpowszechnienie**die Ausführung, -en**

[ˈaʊsˌfyːʁʊŋ] | realizacja, wykonanie

die Auswahl | wybór**die Auswirkung, -en** | wpływ

- die Auszeichnung, -en** | wyróżnienie, nagroda
- die Bahnverbindung** | połączenie kolejowe
- die Ballaststoffe (Pl.)** | *med.* substancje balastowe, błonnik pokarmowy
- die Begabung** | talent, zdolności
- die Begabungslage** | poziom uzdolnienia
- die Behauptung, -en** | przypuszczenie
- die Beilage, -n** | dodatek
- die Beleuchtung** | oświetlenie
- die Bemerkung** | spostrzeżenie, uwaga
- die Berufsausbildung** | wykształcenie zawodowe
- die Berufsschule, -n** | szkoła zawodowa
- die Berühmtheit, -en** [bə'ʁy:mthɑɪt] | znana osobistość
- die Beschimpfung, -en** [bə'ʃɪmpfʊŋ] | wyzwisko, zniewaga
- die Beschwerden (Pl.)** | dolegliwości
- die Besichtigung, -en** | zwiedzanie
- die Besonderheit** | osobliwość, niezwykłość
- die Besonderheit, -en** | cecha szczególna
- die Beziehung** [bə'tsi:ʊŋ] | relacja, związek
- die Bezugsperson** | autorytet; osoba, którą darzy się szczególnym zaufaniem
- die Bildung** | edukacja, kształcenie
- die Bildungseinrichtung, -en** | placówka kształcenia
- die Bildungslust** | chęć kształcenia się
- die Bildungsreformerin** | reformatorka oświaty
- die Bohne, -n** | ziarno fasoli
- die Bundesregierung, -en** | rząd Niemiec
- die Bürgerinitiative, -en** | inicjatywa obywatelska
- die Chancengleichheit** | równość szans
- die Dankbarkeit** | wdzięczność
- die Dauer** | czas trwania
- die Deutsche Demokratische Partei** | *hist.* Niemiecka Partia Demokratyczna
- die Doppelstunde** | podwójna lekcja
- die Eingewöhnung** | zaaklimatyzowanie się
- die Einwendung, -en** | zarzut
- die Entscheidung** | decyzja
- die Entscheidung treffen** | podejmować decyzję
- die Entwicklung** | rozwój
- die Erde** | *geogr.* Ziemia
- die Erderwärmung** | ocieplenie Ziemi
- die Erdkunde** | geografia
- die Erkenntnis** | przekonanie, przeświadczenie
- die Erlaubnis erteilen** | udzielić pozwolenia
- die Ernährungsweise** | sposób odżywiania się
- die Eröffnung** | otwarcie
- die Errungenschaft, -en** [ɛʁ'ʁʊŋənʃaft] | osiągnięcie
- die Erstellung** | stworzenie
- die Erzieherin** | wychowawczyni
- die Ewigkeit** | wieczność
- die Fähigkeit, -en** | umiejętność
- die Fähre** | prom
- die Fahrzeit** | czas trwania podróży
- die Fastenzeit** | *rel.* Wielki Post
- die Fehlentscheidung, -en** | zła decyzja
- die Fernsehmoderatorin** | prezenterka telewizyjna
- die Fettsäure, -n** | kwas tłuszczowy
- die Flexibilität** | elastyczność
- die Förderung** | wspieranie, wspomaganie

die Forderung, -en żądanie	die Gesundheit zdrowie	die Hinterlandanbindung, -en połączenie z lądem
die Forschung badania naukowe	die Gewalt przemoc	die Hochschule, -n szkoła wyższa
die Frage beantworten odpowiedzieć na pytanie	die Gleichberechtigung równouprawnienie	die Hülsenfrüchte (Pl.) warzywa strączkowe
die Frage, -n pytanie	die goldene Mitte <i>pot.</i> złoty środek	die Inbetriebnahme oddanie do eksploatacji, użytku
die Frauenrechtlerin osoba walcząca o prawa kobiet	die Grafschaft, -en hrabstwo	die Industrie- und Handelskammer izba handlowa
die Freiheit, -en wolność	die Grundinformationen (Pl.) podstawowe informacje	die innere Reife wewnętrzna dojrzałość
die Fremdsprache, -n język obcy	die Grundlage, -n podstawa	die Integrierte Sekundarschule zintegrowana szkoła średnia
die Führung übernehmen objąć prowadzenie	die Grundschule szkoła podstawowa	die Jahreszeit ['ja:ʁəs,t͡saɪt] pora roku
die Fülle an Möglichkeiten (Pl.) <i>pot.</i> obfitość możliwości	die Gründung założenie	die Karteikarte, -n fiszka
die Geburtsstätte [gə'bu:ɐ̯ts,t̩tətə] miejsce narodzin	die Gruppengröße wielkość grupy, liczba osób w grupie	die Karwoche <i>rel.</i> Wielki Tydzień
die Gegenseitigkeit wzajemność	die Handarbeit, -en praca ręczna	die Kernindustrie przemysł atomowy
die Gelassenheit opanowanie	die Handlung akcja	die Kindheit dzieciństwo
die Gemeinschaftsschule zespół szkół (dla klas 5-9)	die Hauptbegründung główne uzasadnienie	die Klassengemeinschaft społeczność danej klasy
die Gemüse- und Obstsorten (Pl.) rodzaje warzyw i owoców	die Hauptschule, -n główna szkoła ponadpodstawowa	die Klimaaktivistin działacz(ka) na rzecz klimatu
die Genehmigung, -en zezwolenie	die Hauptstadt, -städte stolica	die Kohle węgiel
die Genehmigung, -en zezwolenie	die Hausaufgabe, -n praca domowa	die Konzentrationsfähigkeit steigern podwyższać zdolność do koncentracji
die Gerechtigkeit sprawiedliwość	die Heimat ojczyzna	die Krebserkrankung, -en <i>med.</i> zachorowanie na raka
die Gesamtschule, -n zespół szkół ponadpodstawowych	die Helikoptereltern (Pl.) <i>soc.</i> helikopterowi rodzice, rodzice- helikoptery (nadopiekuńczy rodzice)	die Kundenbewertung, -en recenzja klienta
die Gesellschaft społeczeństwo	die Herausgeberin wydawczyni	
die Gesellschaft für Konsumforschung (GfK) międzynarodowy koncern zajmujący się badaniem opinii konsumentów	die Herzerkrankung, -en <i>med.</i> choroba serca	
	die Hilfeleistung udzielenie pomocy	

die künstlerische Betätigung

[ˈkʏnstləʁɪʃə bəˈtɛ:tɪɡʊŋ] | działalność artystyczna

die Kursart, -en | rodzaj kursu

die Lage | lokalizacja

die Lage verschärfen | zaostreść sytuację

die Landesregierung, -en | rząd landu

die Landwirtschaft | rolnictwo

die Last der Entscheidungsfindung | *pot.* ciężar podejmowania decyzji

die Laufbahn | kariera

die Lebenserinnerung | wspomnienie życiowe

die Lebensmittel (Pl.) | produkty spożywcze

die Lebensunterhaltungskosten (Pl.) | koszty utrzymania

die Lehre [ˈleːʁə] | nauka

die Lernkompetenz | umiejętność uczenia się

die Linse, -n | soczewica

die Lösung | rozwiązanie

die Mahlzeit [ˈma:l,t͡saɪt] | posiłek

die Massentierhaltung | masowa hodowla zwierząt

die Mehrheit [ˈmeːɐ̯hɛɪt] | większość

die Meinung vertreten | reprezentować zdanie, być zdania

die Messung, -en | pomiar

die Mind-Mapping-Methode |

metoda nauki polegająca na tworzeniu mapy myśli

die Mineralstoffe (Pl.) | *med.*

substancje nieorganiczne, składniki mineralne

die Mischform, -en | forma mieszana

die Mitfahrgelegenheit | możliwość skorzystania z wolnego miejsca

w środku transportu

die Mitgliedschaft | członkostwo

die Mitschriften von Vorlesungen | notatki z wykładów

die Mittelschicht | klasa średnia

die Mittlere Reife | mała matura (świadectwo ukończenia szkoły realnej)

die Möglichkeit | możliwość

die Monatsschrift | miesięcznik

die Mülldeponie, -n | wysypisko śmieci

die Muttergesellschaft, -en | *gosp.* spółka matka

die Nachricht, -en | wiadomość

die Naturgewalt | żywioł

die Naturwissenschaft, -en [naˈtuːɐ̯vɪʃn̩,ʃaft] | nauki przyrodnicze

die Note, -n | ocena

die Nuss, Nüsse | orzech

die Oberschule | szkoła średnia

die Öffentlichkeit | życie publiczne

die Person | *ling.* osoba

die Pflanze, -n [ˈpflʌnt͡sə] | roślina

die Planfeststellung | zatwierdzenie planu

die Platte | płyta, album

die Präposition [pʁɛpɔziˈt͡sjoːn] | *ling.* przyimek

die Privatstunde, -n | korepetycje

die Prüfung, -en | egzamin

die Qual der Wahl | *pot.* trudny wybór

die Qualität [ˌkvaliˈtɛ:t] | jakość

die Quelle, -n [ˈkvɛlə] | źródło

die Quintessenz des Stoffes | kwintesencja przerabianego materiału

die Realschule, -n | ogólnokształcąca szkoła średnia

die Reederei, -en | przedsiębiorstwo żeglugowe

die Regelschulzeit | czas trwania nauki w szkole

die Regierung, -en | rząd

die Regierungspartei, -en | partia rządząca

die Reifeprüfung | egzamin dojrzałości

die richtige Entscheidung treffen | podejmować właściwą decyzję

die richtige Lernzeit właściwa pora do nauki	die Teamfähigkeit umiejętność pracy w grupie	die Veröffentlichung publikacja
die Richtung kierunek	die Temperamentenlehre nauka o temperamentach człowieka	die Verschwörung spisek
die Ruhe ['ʁu:ə] spokój	die Tötung zabójstwo	die Versuchsschule, -n szkoła eksperymentalna
die Schockmeldung <i>pot.</i> szokująca wiadomość	die Tourismusbranche branża turystyczna	die Volljährigkeit erreichen osiągnąć pełnoletność
die Schrift pismo	die Tücke, -n ['tʏkə] ukryta wada	die Vollkornprodukte (Pl.) produkty spożywcze z pełnego ziarna
die Sehnsucht nach jdm. tęsknota za kimś	die Umfrage ankieta	die Vorbereitung przygotowanie
die Selbstständigkeit samodzielność	die Umsetzung ['ʊm,zɛtʃʊŋ] realizacja	die Vorschrift, -en przepis, regulacja
die Sojabohne, -n soja	die Umwelt środowisko	die Wahl wybór
die soziale Gerechtigkeit sprawiedliwość społeczna	die Umweltverschmutzung zanieczyszczenie środowiska	die Wahl des Studiengangs wybór kierunku studiów
die soziale Herkunft pochodzenie społeczne	die Ungerechtigkeit niesprawiedliwość	die Wahrheit prawda
die Speise ['ʃpaɪzə] potrawa, posiłek	die Unterstützung wsparcie	die Waldorfschule, -n szkoła Rudolfa Steinera, szkoła waldorfska
die Stegreifaufgabe, -n zadanie wymagające improwizacji	die Unwissenheit niewiedza	die Wartung konserwacja, przegląd techniczny
die Stimme głos	die Ursache powód	die Wirklichkeit rzeczywistość
die Straße, -n ulica	die Veränderung zmiana	die Wirtschaft ekonomia
die Studentenbewegung ruch studencki	die Veranlagung, -en predyspozycja	die Wirtschaftswunder-Ära <i>pot. hist.</i> era cudu gospodarczego
die Studie ['ʃtu:djə] badanie	die Verantwortlichkeit, -en odpowiedzialność	die Wissenschaft ['vɪsŋʃaft] nauka
die Suche poszukiwania	die Verbindung połączenie	die Wissensvermittlung ['vɪsŋsfɛŋ,mɪtlʊŋ] przekazywanie wiedzy
die Suche nach jdm. poszukiwanie kogoś	die Verbrennung fossiler Energieträger (Pl.) spalanie kopalnych nośników energii	die Woche, -n tydzień
die Tageszeit pora dnia	die Vereinten Nationen (Pl.) Organizacja Narodów Zjednoczonych	die Wohlfühlgarantie ['vo:lʃy:lʔgawən'ti:] gwarancja komfortu, dobrego samopoczucia
die Tätigkeit zajęcie, aktywność zawodowa	die Verfilmung ekranizacja	
die Tatsache, -n fakt	die Verfolgung prześladowanie	

die Wortverbindung | *ling.* związek

wyrazowy

die Wurst | kiełbasa

die Wurzel, -n ['vʊʁt͡s] | korzeń

die Zahl [t͡sa:l] | ilość, liczba

die Zeitschrift | czasopismo

die Zigarettenfabrik | fabryka

papierosów

die Zugfahrt | podróż kolejowa

dienen | służyć

E

ebenfalls | również

eher ['e:e] | raczej

ehrgeizig | ambitny

eigen | własny

eigenständig | samodzielny

eigentlich | właściwie

ein ausreichendes Ergebnis erreichen |

uzyskać wystarczający wynik, rezultat

ein Blatt Papier | kartka papieru

ein Denkmal errichten | postawić

pomnik

ein Handwerks- oder ein

Industriepraktikum absolvieren |

odbywać praktykę rzemieślniczą

lub w branży przemysłowej

ein harter Kampf | trudna walka

ein reiches Angebot | bogata oferta

ein Schnäppchen erwischen | *pot.*

dorwać okazję

eine allgemeine Vorstellung über

etw. | ogólne wyobrażenie o czymś

eine Stelle antreten | objąć posadę

einen großen Wert auf etw. legen |

przykładać do czegoś dużą wagę

einen hervorragenden Ruf

genießen | cieszyć się znakomitą

renomą

einen negativen Einfluss auf etw.

haben | mieć negatywny wpływ

na coś

einen Riecher für das wesentliche

haben | *pot.* mieć nosa do tego,

co istotne

einer Sache Aufmerksamkeit

schenken | poświęcać czemuś

uwagę

Eines steht fest. | Jedno jest pewne.

einführen ['aɪn,fy:ʁən] | wprowadzać

einschränkend | ograniczający

einteilen | podzielić

eintreffen | wydarzyć się

Elternbeiträge (Pl.) | składki

rodzicielskie

empfehlenswert | godny polecenia

empfinden | odczuwać, odbierać

empfohlen | polecany, zalecany

empört | oburzony

endlich | w końcu

enorme Vielseitigkeit bieten |

oferować ogromną różnorodność

entdecken | odkryć

entgültig | ostateczny

enthalten | zawierać

entspannt [ent'ʃpant] | bezstresowy

entsprechend | odpowiedni,

stosowny

entstehen | powstać

entwickeln | wynaleźć, wymyślić

entwickelt | opracowany

entwicklungsorientiert |

zorientowany na rozwój

entziffern [ent't͡ʃɪfən] | rozszyfrować

erfahren | dowiedzieć się

erfolgen | następować

erfolgreich | skuteczny, odnoszący

sukcesy

erfolgsverwöhnt | *pot.* rozpieszczony

przez sukces

erforderlich | niezbędny

erhalten | otrzymywać

erheblich | znacznie

erholt | wypoczęty

ermöglichen | umożliwiać

erneut | ponownie, znowu

ernsthaft | poważny

eröffnen | otwierać

eröffnet | otworzony

erreichen | osiągać

erscheinen | pojawić się

erschreckend | przerażający

erseht | wyczekiwany
z utęsknieniem

ersetzen [ɛʁˈzɛʦŋ] | zastępować

erst | dopiero

erstmal | pierwszy raz w historii

erwachsen [ɛʁˈvaksŋ] | dorosły

erwähnt | nadmieniony,
wspomniany

erwarten | oczekiwać

erworben | nabyty

es geht darum ... | *pot.* chodzi o to ...

Es geht um Leben und um Tod. | *pot.*
Chodzi o życie i śmierć.

Es ist allgemein bekannt, dass ... |
Powszechnie wiadomo, że ...

Es ist empfehlenswert ... |
Zaleca się ...

Es macht mir zu schaffen! |
pot. To mnie wykańcza!

es mit jdm. aushalten | *pot.*
wytrzymać z kimś

Es stellt sich heraus, dass ... |
Okazuje się, że ...

Es unterliegt keinem Zweifel,
dass ... | Nie ulega wątpliwości, że ...

etw. anstreben | dążyć do czegoś

etw. auf dem Schirm haben | *pot.*
pamiętać o czymś

etw. auf den Markt bringen |
wypuszczać coś na rynek

etw. auf die leichte Schulter
nehmen | *pot.* bagatelizować coś

etw. auf die Reihe kriegen | *pot.* dać
sobie radę z czymś

etw. beeinflussen | wpływać na coś

etw. durchmachen | *pot.* przeżyć
coś, przejść przez coś

etw. erlernen | nauczyć się czegoś

etw. erteilt bekommen | otrzymywać
coś

etw. gegen die Scheibe
pressen | przyciskać coś do szyby

etw. hautnah erleben | doświadczyć
czegoś na własnej skórze

etw. in die Wege leiten | *pot.*
zapoczątkować, zainicjować coś

etw. öffentlich anfechten | publicznie
coś podważyć

etw. schaffen | *pot.* podołać czemuś

etw. unter die Lupe nehmen | *pot.*
dokładnie się czemuś przyjrzeć

etw. wissenschaftlich bestätigen |
potwierdzać coś naukowo

etw. zu sich nehmen | spożywać coś

etw. zulassen | dopuścić do czegoś

etw. zur Folge haben | skutkować
czymś

exakt | dokładny

F

feierlich | uroczyście

feiern | świętować

feilen | *pot.* szlifować

fertigstellen | zakończyć

fest entschlossen | zdeterminowany

festlegen | stwierdzać, ustalać

festlich | uroczyście

fleischfrei | bezmięśny

flexibel | elastyczny

folgen | następować

fördern | wspierać

fordern | żądać

fortführen | kontynuować

Frauenrechte (Pl.) | prawa kobiet

freisetzen | wyzwalać

fremd | obcy

Freude bereiten | sprawiać radość

für jeden ist etwas dabei |
dla każdego coś się znajdzie

füttern | karmić

G

ganzjährig | całoroczny

geboren werden | urodzić się

gedacht sein | być pomyślanym

Gefahr laufen | ryzykować

gefährlich | niebezpieczny

geflüchtet zbiegły	handschriftlich odręczny, napisany odręcznie	im laufenden Schuljahr w bieżącym roku szkolnym
gefragt sein być popularnym	heilig święty	im Netz [nɛts] w internecie, w sieci
geführt [gə'fy:ɐ̯t] prowadzony	helfen pomagać	im neuen Licht <i>pot.</i> w nowym świetle
gegründet założony	heranführen przybliżyć, wprowadzać	im Stande sein być w stanie
geistig umysłowy, intelektualny	herausfinden stwierdzać, ustalać	im starken Maße w dużej mierze
gelinde gesagt <i>pot.</i> delikatnie mówiąc	herrschen panować	immens znacznie
gelingen udać, powieść się	heutig dzisiejszy	imstande sein być w stanie
geltend obowiązujący	heutzutage w dzisiejszych czasach	in aller Munde sein <i>pot.</i> być na językach
gemäß [gə'mɛ:s] zgodnie z	hier scheiden sich die Geister <i>idiom.</i> w tej kwestii zdania są podzielone	in der Nähe w pobliżu
genannt wymieniony	hoch im Kurs stehen <i>pot.</i> mieć wysokie notowania, być popularnym	in der Regel z reguły
gering niewielki, niski	höchst begabt nad wyraz uzdolniony	in der Zwischenzeit w międzyczasie
geschichtlich historyczny	hochwertig pełnowartościowy, wartościowy	in eigenen Worten (Pl.) własnymi słowami
gesetzlich ustawowo	hoffentlich miejmy nadzieję, oby	in entsprechenden Kästen unterteilen posegregować w odpowiednie pudełka
gesund zdrowy	Hör auf dein Bauchgefühl. <i>pot.</i> Słuchaj swojej intuicji.	in erster Linie <i>pot.</i> w pierwszym rzędzie, przede wszystkim
gesundheitlich zdrowotny	hörenswert wart posłuchania	in etw. bestehen [bə'te:ən] polegać na czymś
gewählt [gə've:lt] wybrany	Ich bin der festen Überzeugung, dass ... Jestem mocno przekonany, że ...	in jeglicher Hinsicht pod każdym względem
gewinnen zyskiwać, otrzymywać	Ich muss zugeben, dass ... Muszę przyznać, że ...	in rauen Mengen (Pl.) <i>pot.</i> w ogromnych ilościach
gleich jednakowy	im Familien- oder Freundeskreis w gronie rodziny lub przyjaciół	in so gut wie jeder Hinsicht pod niemal każdym względem
gleichermaßen w równym stopniu		
gleichsehen przypominać		
glücklicherweise na szczęście		
Gold wert sein <i>pot.</i> być na wagę złota		
grauenvolle Wahrheit przerażająca prawda		
großartig wspaniały, genialny		
gründen [ˈɡʁʏndŋ] założyć		
H		
halbwegs jako tako		

in tödlicher Gefahr sein | być
w śmiertelnym niebezpieczeństwie

in vieler Hinsicht | pod wieloma
względnymi

**individuelle Herangehensweise
an den Lernenden** | indywidualne
podejście do uczącego się

infolgedessen | jako konsekwencja

infrage stellen | kwestionować

Inhalte (Pl.) | treści

ins Unermessliche steigen | *pot.*
drastycznie wzrosnąć

insgesamt | łącznie

irgendwie | jakoś, w jakiś sposób

J

jdm. etw. aussparen | *pot.*
oszczędzić komuś czegoś

jdm. etw. beibringen | nauczyć
kogoś czegoś, wpoić komuś coś

jdm. zu etw. verhelfen | dopomagać
komuś w czymś

jdn. abstempeln | piętnować kogoś

jdn. auf etw. aufmerksam machen |
zwracać komuś na coś uwagę

jdn. mit Preisen ehren (Pl.) |
uhonorować kogoś nagrodami

jdn. überfordern [y:be'fɔʁdn̩] | *pot.*
przytłaczać kogoś

jdn. wachrütteln ['vax,ʁʏtl̩n] | *pot.*
wstrząsnąć kimś

jdn. zum Essen einladen | zaprosić
kogoś na wspólny posiłek

jdn. zur Ehrenbürgerin küren | wybrać
kogoś na honorową obywatelkę miasta

jds. gedenken | wspominać kogoś,
składać komuś hołd pamięci

jede Art | każdy rodzaj

jede(r) Einzelne | każdy z osobna

jedenfalls | w każdym razie

jedoch | jednak

jeweilig | poszczególny

jeweils | w danym wypadku

K

kaum | ledwo, prawie, wcale

Kiel | *geogr.* Kilonia

kleinere Fortschritte machen | czynić
mniejsze postępy

klettern | wspinać się

klingen | brzmieć

klug | mądry

kommend | następujący

königlich | królewski, po królewsku

konstant bleiben | pozostać

niezmienionym, nie ulegać zmianom

Kontroversen erregen (Pl.) |

wzbudzać kontrowersje

köstlich | wybornie, wyśmienicie

künstlerisch ['kʏnstl̩ɐʃ] | artystyczny

kurzum | krótko mówiąc

L

lachen | śmiać się

lang ersehnt | długo oczekiwany

laufen | *pot.* przebiegać, iść

laut | wedłóg

lautstark | głośny

leben | mieszkać, żyć

lebendig | żywy

lediglich | jedynie

lediglich | zaledwie

leistungsfähig | sprawny, wydajny

leiten | prowadzić

lernen | uczyć się

Lerninhalte (Pl.) | treści nauczania

liefern | dostarczać

lockerer werden | *pot.* wyluzować,
odpuścić

M

mangelnd | brakujący

meiden | unikać

merken | zauważyć

mindestens | przynajmniej

Mir wird übel. | Robi mi się
niedobrze, słabo.

mit allen Sinnen (Pl.) | przy
pomocy wszystkich zmysłów

mit etw. verbunden sein | być
z czymś powiązanym

mit großer Begeisterung | z dużym entuzjazmem

mit leerem Magen | z pustym żołądkiem

mithilfe von etw. | przy pomocy czegoś

mittlerweile | tymczasem

möglichst detailliert | możliwie jak najbardziej szczegółowy

möglichst niedrig halten | utrzymać na jak najniższym poziomie

momentan | obecnie

mühselig | mozolny

multikulti | *pot.* wielokulturowy

N

nach Einkommen gestaffelt sein | być zróżnicowanym według dochodów

nach etw. suchen | szukać czegoś

nach jdm. benannt sein | być nazwanym na cześć kogoś

nachhaltig | długotrwały

nachholen | nadrobić

nächstgelegen | najbliższy, położony w okolicy

Nachwuchsforscher (Pl.) | nowi pracownicy nauki, badacze

nähen ['nɛ:ən] | szyć

näher zueinander | bliżej do siebie

nährstoffreich | bogaty w składniki odżywcze

nämlich | bowiem

nicht umsonst | *pot.* nie na darmo, nie bez powodu

nicht zu Ende machen | nie kończyć

nichts zu sagen haben | nie mieć nic do powiedzenia

niemals | nigdy

Nimm das nicht ganz so ernst! | *pot.* Nie bierz tego tak na poważnie!

nirgendwo | nigdzie

notwendig | konieczny, niezbędny

Nur noch dieses eine Mal! | *pot.* Jeszcze tylko ten jeden raz!

nutzen ['nʊtsn̩] | wykorzystać

nützlich | przydatny, użyteczny

O

öffentlich | publicznie

öffentlich wirksam | wzbudzający uwagę publiczną

ordentlich | porządnie

organisatorische Fragen (Pl.) | kwestie organizacyjne

P

pflanzlich | roślinny, pochodzenia roślinnego

preisgünstig | niedrogi, w przystępnej cenie

prekär [pɾe'kɛ:ə] | krytyczny

Q

quasi ['kva:zi] | jakby, w sensie

R

Rabattaktionen (Pl.) | akcje promocyjne

rechtzeitig | w odpowiednim czasie, odpowiednio wcześnie

regelmäßig | regularnie

reichen | wystarczać

reif | dojrzały

restlich | pozostały

rosig | *pot.* różowy, bezproblemowy

rosig aussehen | *pot.* wyglądać różowo

Ruhm verschaffen | zapewnić sławę

S

samt | wraz z

sättigend ['zɛtɪɡn̩d] | sycący

schädlich | szkodliwy

schaffen | stworzyć

schätzen | szacować

scheinen | wydawać się

schlecht geregelt | źle uregulowany

schlechte Lernbedingungen | złe warunki do nauki

schlichtes auswendig Lernen |

zwykłe uczenie się na pamięć

schließlich | w końcu

schmecken | smakować

schmelzen [ˈʃmɛlt͡ʂŋ] topnieć	sich auf etw. beziehen dotyczyć, odnosić się do czegoś	sich etw. vorstellen wyobrażać sobie coś
schöpferisch twórczy	sich auf etw. positiv auswirken wpływać na coś pozytywnie	sich etw. zum Ziel setzen stawiać coś sobie za cel
schriftlich verfasst sporządzony na piśmie	sich auf etw. umstellen przestawić się na coś	sich freuen cieszyć się
Schulbücher (Pl.) szkolne podręczniki	sich auf etw. vorbereiten przygotować się na coś	sich fühlen czuć się
Schulgeld zahlen płacić czesne	sich aufregen <i>pot.</i> denerwować się	sich für etw. aufopfern poświęcać się dla czegoś
schweigen milczeć	sich beeilen spieszyć się	sich für etw. einsetzen [ˈaɪ̯n,zɛʦt͡ʂŋ] wstawiać się za czymś
seelisch [ˈze:lɪʃ] duchowy	sich befinden znajdować się	sich für etw. engagieren [ˈɛ̯gaˈziːʁən] angażować się w coś
Sei nicht so! <i>pot.</i> Nie bądź taki!	sich beschäftigen zajmować się	sich für etw. entscheiden zdecydować się na coś
seiner wissenschaftlichen Arbeit nachgehen wykonywać swoją pracę naukową	sich der linksliberalen Freisinnigen Vereinigung anschließen <i>hist.</i> dołączyć do Wolnego Zjednoczenia Lewicowo-Liberalnego	sich Gedanken machen zastanawiać się
selbst samemu	sich durch etw. auszeichnen wyróżniać się czymś	sich Gedanken über etw. machen zastanawiać się nad czymś
selbstbestimmt samookreślający się, decydujący o sobie	sich einig sein być zgodnym	sich gedulden uzbroić się w cierpliwość
seriös poważnie	sich entschuldigen przeproszać się, przeproszać	sich gegenseitig unterstützen wzajemnie się wspierać
sich an etw. beteiligen uczestniczyć w czymś, udzielać się gdzieś	sich entschuldigen usprawiedliwiać się, przeproszać	sich häufen gromadzić, mnożyć się
sich an etw. erinnern przypominać sobie o czymś	sich entwickeln rozwijać się	sich hocharbeiten <i>pot.</i> wypracować sobie wysoką pozycję
sich an jdn. wenden zwracać się do kogoś	sich erholen wypoczywać	sich in etw. verwandeln przeistaczać, przemieniać się w coś
sich an Tipps halten <i>pot.</i> trzymać się wskazówek, rad	sich ernähren odżywiać się	sich in zwei Gruppen teilen dzielić się na dwie grupy
sich anbieten oferować się	sich etw. anschauen przyglądać się czemuś	sich interessieren interesować się
sich ändern zmieniać się	sich etw. erhoffen mieć nadzieję na coś	
sich auf die Suche nach jdm. begeben udawać się na poszukiwanie kogoś		

sich kämmen | czesać się

sich lohnen | opłacać się

sich nach etw. richten | kierować się
czymś

sich rasieren | golić się

sich schmuggeln | zakraść się

sich selbst abfragen | odpytywać
siebie samego

sich setzen | siadać

sich treffen | spotykać się

sich über Wasser halten | *pot.*
wiązać koniec z końcem

sich um etw. kümmern | zajmować
się czymś, troszczyć się o coś

sich um jdn. drehen | *pot.* kręcić się
wokół kogoś

sich um jdn. kümmern | troszczyć
się o kogoś

sich unterhalten | rozmawiać

sich verabschieden | żegnać się

sich verändern | zmienić się

sich verschlimmern | pogorszyć się

sich verspäten | spóźniać się

sich von etw. abheben | odróżniać
się od czegoś

sich vorstellen | przedstawić się

sich widersetzen | sprzeciwiać się

sich widersprechen | wykluczać się,
zaprzeczać sobie

sich Wissen aneignen | przyswajać
wiedzę

sich zu etw. hingezogen fühlen |
pot. czuć do czegoś pociąg

sich zu etw. überzeugen
[y:be'fʊɔɪɡŋ] | przekonać się do czegoś

sich zu etw. verpflichten |
zobowiązać się do czegoś

sich zum Schlimmeren
ändern | zmieniać się na gorsze

sich zurechtfinden | *pot.* odnaleźć się

sicher | pewien

sichern | zapewniać

so früh wie möglich | jak
najwcześniej

so weit weg sein | być tak daleko

sofort | natychmiast

Sorgen bereiten | przysparzać
zmartwień

Sozial- und

Persönlichkeitskompetenzen (Pl.) |
kompetencje społeczne i osobiste

sozusagen | niejako

staatlich | państwowy

staatseigen | państwowy

stark benachteiligt sein | być mocno
pokrzywdzonym

statt [ʃtat] | zamiast

stattdessen [ʃtat'dɛsn] | zamiast tego

stecken | *pot.* tkwić, skrywać się

steigend ['ʃtaɪɡŋt] | wzrastający

steigern ['ʃtaɪɡɛn] | wzrastać

stetig | stopniowy

stricken ['ʃʁɪkŋ] | robić na drutach

stützend ['ʃtʏtsŋt] | wspierający

südlich von | na południe od

systemkritische Ansichten (Pl.) |
krytyczne wobec panującego
systemu poglądy

T

tatsächlich | rzeczywiście

Teil der Berliner Frauenbewegung

werden | *hist.* stać się częścią
Berlińskiego Ruchu na rzecz Kobiet

teilnehmend | biorący udział

teilweise | częściowo

tief in die Tasche greifen | *pot.*
wykosztować się

tief verwurzelt sein | *pot.* być
głęboko zakorzenionym

tierisch | zwierzęcy, pochodzenia
zwierzęcego

Treibhausgase freisetzen (Pl.) |
produkować gazy cieplarniane

trotz [ʈʁɔts] | mimo, pomimo

trotzdem ['ʈʁɔtsde:m] | mimo wszystko

U

üben | ćwiczyć

überschaubar | przejrzysty

übertrieben | przesadny

überzeugt [y:be'tsɔŋkt] | przekonany

umfassen | obejmować

umsteigen | przesiadać się

umstritten | kontrowersyjny,

polemiczny

umstrukturieren | restrukturyzować

umweltbewusst | proekologiczny

umweltfreundlich | przyjazny dla

środowiska

umweltrechtlich | związany

z prawem ochrony środowiska

unabhängig | niezależny,

niepodległy

unabhängig von jds. Begabung |

niezależnie od czyichś zdolności

unbarmherzig | nieubłagalnie

unbedingt | koniecznie

unbeliebt | nie lubiany

und zwar | a mianowicie

unentbehrlich | niezbędny

ungerecht | niesprawiedliwy

unglücklicherweise |

na nieszczęście

Unruhen (Pl.) | zamieszki, rozruchy

unter Leistungsdruck stehen | być

pod presją osiągania wyników

unterrichten | nauczać

untersagt sein | być zabronionym

unterschiedlich | różny

unterstützen [ˌʊntɐ'fʏtʏtʃn̩] | popierać,

wspierać

unveränderlich | niezmienny

V

veraltet | przestarzały

Veränderungen unterliegen | ulegać

zmianom

verängstigt | zląkniony, wystraszony

Verdammt! | *pot.* Do diabła!

verfassen | pisać, sporządzać

verflixt | *pot.* cholerny, diabelski

vergleichen | porównywać

verhandeln | negocjować

verkürzen [fɛɐ̯'kyʁʏtʃn̩] | skracać

verlieren | tracić

vermeiden [fɛɐ̯'maɪdn̩] | unikać

vernünftig | rozsądny

verringern | zmniejszać

verrückt | *pot.* szalony, zwariowany

verschiedenen Gefahren ausgesetzt

sein (Pl.) | być narażonym na różne

niebezpieczeństwa

verschulden | spowodować

verspäten [fɛɐ̯'ʃpɛ:tən] | opóźnić

verständnisvoll | wyrozumiały

versterben [fɛɐ̯'ʃtɛʁbn̩] | umrzeć

Versuche unternehmen (Pl.) |

podejmować próby, eksperymenty

versuchen [fɛɐ̯'zu:xn̩] | próbować

vertreten | reprezentować

verurteilen | osądzać

verwenden | używać, stosować

Verwendung finden | znajdować

zastosowanie

verwirklichen | urzeczywistniać

verzehren [ˌfɛɐ̯'ʒɛ:vən] | spożywać

verzögern | opóźniać

viel versprechende Anfänge (Pl.) |

wielce obiecujące początki

vielseitig | wszechstronny

voll hinter jmd. stehen | *pot.* w pełni

bronić czyjejś opinii

völlig | zupełnie

vollständig | zupełne, kompletne

von etw. abhängen | zależeć

od czegoś

von etw. profitieren | czerpać

z czegoś korzyść

von etw. zeugen | świadczyć o czymś

von Nachteil sein | być wadą

von Schicksalsschlägen geprägt

sein (Pl.) | być naznaczonym

zrządzeniami losu

vor der Tür stehen | *pot.* być tuż tuż,

zbliżać się wielkimi krokami

vor etw. schützen | chronić

przed czymś

vor kurzem | niedawno

voran schreiten | *pot.* postępować

naprzód

voraussehen | przewidywać

voraussichtlich | prawdopodobnie

vorbei sein | skończyć się

vorbereiten | przygotować

vorherrschen | przeważać

vorschlagen ['fo:ɔ̯,fla:gŋ] |

proponować

W

wählen ['vɛ:lən] | wybierać

wahrnehmen ['va:ɔ̯,ne:mən] | zauważać

wechselseitig | wzajemny

weiterhin | nadal

weltweit | na całym świecie

wenigstens | co najmniej

wenn es um solche Sachen geht |

pot. jeśli chodzi o te sprawy

wie Pilze aus dem Boden schießen |

pot. wyrastać jak grzyby po deszczu

wiedergeben | przedstawiać,

przytaczać

wirklich | naprawdę

wöchentlich | tygodniowo

Z

zählbar ['t͡sɛ:lba:ɔ̯] | policzalny

zahlreich | liczny

zehnständig | dziesięciogodzinny

zeichnen | rysować

zeitlos | ponadczasowy

Zeugnis über etw. ablegen | dawać

świadcstwo czemuś

zu allem Übel | *pot.* na domiar

złego

zu allem Unglück | *pot.* na domiar

złego

zu einer Einheit verschmelzen |

stać się jednością

zu etw. beitragen | przyczyniać się

do czegoś

zu etw. gehören | należeć do czegoś

zu etw. zählen | zaliczać się do

czegoś

zubereiten ['tsu:bə,ʁɛ:tŋ] | przygotować

zuerst ['tsu:'ʔe:ɛst] | najpierw

zufolge | według

zukünftig | przyszły

zum Schulabschluss

gelangen | ukończyć szkołę

zumindest ['tsu'mɪndəst] |

przynajmniej

zunehmen | przybierać na sile,

zwiększać się

zunehmend | coraz bardziej

zur Prüfung auftauchen | *pot.*

pojawić się na egzaminie

zur Sprache bringen | poruszać

(temat)

zur Verfügung stehen | być

do dyspozycji

zurückgezogen leben | stronić

od ludzi, wycofać się z życia

społecznego

zusammenpassen | pasować

do siebie

zusätzlich | dodatkowy

zweijährig | dwuletni

zweimal | dwukrotnie, dwa razy

zwischen ['t͡svɪfŋ] | pomiędzy

zwischenmenschliche Beziehungen

(Pl.) | relacje międzyludzkie